

Патријарх српски Порфирије свечано и свенародно дочекан у Зворнику

Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије стигао је у поподневним часовима 20. септембра 2023. године у Зворник.

Пред Старим храмом Рођења Светог Јована Крститеља, који прославља два века свог постојања, окупило се неколико хиљада верних да заједно са својим Епископом зворничко-тузланским г. Фотијем и свештенством дочекају духовног поглавара васцелог православног српског народа. Звук црквених звона, која је древном седишту митрополита зворничких својевремено даривао краљ Александар Карађорђевић, поздравио је Његову Светост Патријарха пред кога је изашао цео Зворник, и старо и младо окићено осмесима, заставама и цвећем. Стотине малишана одевених у народне ношње и ученика зворничких основних и средњих школа, дуж градских улица и у самој црквеној порти, са песмом су дочекале првојерарха Српске

Православне Цркве бацајући пред најдражег госта цвеће и ружине латице.

Како ће остати златним словима забележено у летопису Старог храма, доксологију у част Патријарха српског г. Порфирија служило је свештенство архијерејског намесништва зворничког уз молитвено учешће преосвећене господе епископа зворничко-тузланског Фотија, горњокарловачког Герасима, крушевачког Давида и осечкопољског и барањског Херувима, Патријархове часне пратње, свештенства, монаштва и благочестивог народа. После поздравног слова Преосвећеног Епископа г. Фотија, очинску поуку упутио је предстојатељ Српске Православне Цркве.

Патријарх Порфирије: Знамо да смо у Христу и у Цркви Христовој једно

– Браћо и сестре, желим да и ви знате да се Владика зворничко-тузлански и наша смерност молимо заједно Богу од најранијег нашег детињства, од првог разреда основне школе. Одрасли смо у истом војвођанском, благословеном и мученичком селу Чуругу, али корени су нам у овим крајевима, у Републици Српској, у Босни и Херцеговини. Владика долази са славне и велике мученичке многострадалне српске православне Мањаче, а моји родитељи опет из околине Дервенте. И сваки од тих крајева има своју историју, а црвена нит која спаја сва времена и све векове до наших дана од када су православни Срби на овим просторима јесте наша православна вера.

Драги владико, браћо архијереји, часни оци и најдража браћо и сестре, наравно да је увек велики благослов за Патријарха српског када посећује било који крај широм земљиног шара где живе православни Срби. Али, да неко не разуме погрешно и погрешно протумачи, за нашу смерност исти је благослов где год се налазио. Ипак, посебан и изузетан благослов, радост и дар од Бога јесте када долазимо овде, у Републике Српску. Дар од Бога јесте долазак у Републику Српску, не само из разлога које сам набројао, него из суштинског разлога који може бити пример за углед и подстицај за сву нашу браћу и сестре где год да живе. Тај разлог је чињеница да овде, у Републици Српској, не постоји могућност да се прави вештачка подела између народа и Цркве. Погрешно је, браћо и сестре, а неретко и свесно смишљено и тенденциозно, па и злонамерно, када се употребљава синтагма или реченица Црква и народ; као да се ради о две различите ствари и као да постоји једна мањина која носи мантије, са епископима и свештеницима и патријархом на челу са једне стране и са друге стране народ; а не постоји. Црква и народ су једно!

Исто је и када говоримо о Цркви као о идејама, идеологијама, странкама и

партијама које су све од овог света и имају свој значај и смисао. Међутим, браћо и сестре, Црква је изнад тога и не може се поистоветити ни са једном страном, ни са једном странком, ни са једном партијом. Црква обихвата и грли све оне који чезну за Христом, који желе спасење, који пате за истином, који хоће правду, истину, лепоту и смисао живота овде и сада, пре свега у свом личном животу и у својој породици, међу родбином, у комшилуку, у свом насељу, у народу и тако редом. И зато, поред свих других разлога за радост и осећање благослова Божјег, највећи и најважнији благослов за сваког ко долази у Републику Српску јесте да може душом својом да осети, умом да разуме, очима да види, ушима да чује да нема разлике између Цркве и народа. Црква и народ у Републици Српској су једно те исто. Може бити да има различитих погледа и ставова по разним питањима, али нема по једном и суштинском питању а то је да постоји један народ и да је тај један народ јединствен, да постоји јединство у том народу зато што у њему постоји Српска Православна Црква, православна вера, зато што смо, браћо и сестре, једно у вери, зато што смо једно у Цркви, зато што смо једно у Христу. У томе нема разлике. То је највећи благослов, највећа радост и највећа утеха, браћо и сестре, за све, укључујући и нашу смерност када долазимо овде. То треба да буде пример заувек свим православним Србима где год да живе. Нигде другде као овде у Републици Српској та тајна присутности благодати Божје, тајна Христова, тајна Крста и тајна страдања није очигледна, али браћо и сестре, не страдања за било шта и ради било чега, него тајна Крста и тајна страдања Христа ради, ради своје православне вере, не само да бисмо је сачивали и очували него да бисмо њом живели и сведочили да је Христос распети и васкрсли Спаситељ света свим људима без обзира да ли га поштују или не. Утолико је, браћо и сестре, и наша одговорност већа, јер више смо добили и више знамо па онда морамо да поднесемо већу жртву.

Посебан је благослов, драги моји, што сам данас овде у Зворнику. Још 1232. године основана је Митрополија зворничко-сребреничка. Тако се звала митрополија Српске Православне Цркве чији је митрополит имао своје седиште овде у Зворнику. А 1219. године наша Црква је добила аутокефалност у доба Светог Саве. Колико је прошло година од та два догађаја – тринаест година. После само тринаест година од када је Свети Сава добио аутокефалију за Српску Православну Цркву овде, у Средњем Подрињу и Бирчу, основана је Митрополија зворничко-сребреничка, а она се протезала све до Ужица. И ево новог благослова и радости, новог открићења и спознаје за оне који гледају православним очима, који православним плућима дишу и срцем православним живе. То је сазнање да не постоје границе у Цркви. Зашто је то важно, браћо и сестре? Важно је из једног

јединог разлога, а покушаћу да будем разумљив и једноставан. Живимо у временима када се много говори о уједињавању на темељима економским и политичким. На тим темељима уједињење подразумева, по правилу, диктат одозго и одрицање од онога што јеси, одрицање од свог идентитета, одрицање од свог начина живота. Другим речима, ако хоћеш да уђеш у те велике речи о великом и уједињеном свету мораш да прихватиш оно што никад ниси био, мораш да усвојиш оно што не познајеш, мораш да прихватиш за истинито и праведно оно што ти је увек било страно, мораш једном речју да не будеш ти – морамо да не будемо ми. То и такво уједињење, макар изгледало да доноси некакав добитак спојашњи, чији су темељи економски, не може имати дуги век. Кад год је неком био циљ искључиво и само економија, тј. када су само материјалне вредности биле циљ, од најдобронамернијих па све до оних који су бивали колонијалисти у име Бога – али свога, не и оних које су просвећивали и доносили им правила живота која ће домороцима уродити плодом, под наводницима разуме се – то није имало дуги век.

Дакле, живимо у временима у којима се вештачки из нечијег интереса, не знам чијег, али суштински и дубински не може бити наш интерес, јер подразумева да кажемо: ми нисмо православни Срби или, пак, кажу нам: зовите се како год хоћете, али немојте само да инсистирате да треба да живите као православни хришћани, јер православно хришћанство има Христову заповест за принцип живота. У том закону Христовом, навешћу само један пример, јасно стоји шта је породица, јасно стоји шта је брак, јасно је дефинисано шта је грех, а шта није. И да до краја будемо јасни: то не значи да смо ми судије другима, него само значи да смо разумели Христову заповест и да поред тога што смо слаби и грешни – свако најбоље зна себе и први ја знам, али се зато не уздам у себе – нико од нас овде сабраних се не узда у себе, него у милосрђе и љубав Божју. Дакле, ми не судимо никоме, али хоћемо да поштујемо речи оног којем је овај свети храм посвећен: Покајте се, јер се приближи Царство небеско! Желимо да се трудимо да будемо бољи сваког дана, да препознамо своју слабост и да молимо Бога да нам опрости и да нам својом силом и благодаћу помогне да будемо бољи. Јединство које је спољашње и које нема везе са суштином варљиво је, користољубиво, служи појединцима, не преображава народ, не доноси суштинско разумевање да сваког дана треба да будемо бољи. Не да нам буде боље, него да будемо бољи – то да нам буде принцип. Када се, браћо и сестре, будемо трудили да будемо бољи биће нам засигурно и боље, али јединство које до саме средине кости и дубине срца радује све нас који долазимо овде, јединство православног народа нашег српског у Републици Српској, јесте јединство у

вери Христовој, јединство у Цркви Христовој, јединство за које не важи Црква и народ, него јединство за које важи народ је Црква, а сви смо народ. У том народу, у тој Цркви јесу свештеници, и епископи, и монаси, и монахиње, и патријарх, и сви ви и сви смо једно и јединствено. Волим такво јединство, браћо и сестре, јер нас је не само очувало него давало такве плодове и такве резултате да се читав свет диви плодовима духовне културе нашег народа. То јединство важило је и онда када српски народ није имао своју државу. Оно је постојало јер је постојала православна вера, јер је постојала Црква српског народа, Православна Црква, Христова Црква, Српска Православна Црква. Било је и времена када смо живели у многим државама, што је случај и данас, различитим, па би неки хтели да нас сведу на ове и оне границе, али ми имамо једно дубље суштинско јединство које не познаје границе. То је наше јединство у Христу, јединство у Цркви. И зато је ова Епархија благословена. 1230. године њене границе су се протезале до Ужица. Шта је била Дрина, шта су била брда и планине, потоци, шта је био недостатак превозних средстава? Ни аутомобила, ни путева, ни могућности да се толико често виђају лицем к лицу припадници тог једног народа, православног српског. Ништа то није значило, јер знао је онај из Ужица да је једно са овим из Зворника и Сребренице у оно доба. Знали су житељи те Зворничко-сребреничке епархије да је епархија која је тако организована једна са сваком другом епархијом и да православни Србин из Зворника исто дише, исто мисли, сања исте снове, трпи исте болове, носи исту муку, исти крст и заједно васкрсава као и онај са Косова, или онај из Баната и Бачке, или онај из Црне Горе, или онај из Далмације. Дакле, браћо и сестре, знамо да постоје разни језици и говори и да свако говори да би постигао одређени циљ, а ми говоримо језиком Јеванђеља, језиком Цркве. Зато налазећи се данас у Зворнику знамо да смо у Христу, у Цркви Христовој једно. Ма где се налазили православни Срби, континентима одвојени и у разне државе распоређени, ми смо једно и бићемо једно и поред тога што добро знамо да постоје многи који то једно, православно наше српско, желе да поделе и, штавише, да нас подигну једне против других. Таквих је било, а они су се као мехур од сапунице појавили, засијали и нестали – а ево нас!

Молим се Господу, драги Владико, да се налазимо често овде, у Зворничко-тузланској епархији. Данас се ова епархија зове Зворничко-тузланска зато што је после првог седишта у Зворнику, па онда седишта у Сребреници – не зна се када је проглашена Сребреница за седиште Митрополита и када је оно престало да постоји – све до 1852. на овим просторима столовао епископ који је потом прешао у Тузлу. Од тада се ова епархија и митрополија зове Зворничко-тузланска. Браћо и сестре, нека Бог да да се виђамо што чешће и

овде и свуда у радости. Нека Бог да да се молимо једни за друге, да не будемо строги једни према другима, да разумемо да свако има своје слабости и да увек будемо једно у Христу, да знамо ко смо, да негујемо своју духовност, своју културу и своје предање, да их продужујемо и да тако растући обогаћујемо и друге, да немамо комплекса од других, да се не плашимо никога, да будемо отворени за све, али да будемо укрењени чврсто у ономе што јесмо. Нека Бог да мир свима вама, свакоме појединачно и вашим породицама, да Бог да здравље свима и свакоме ономе коме је потребна помоћ Божја да се исцељује. Нека Бог пусти свој благослов и на читаву Босну и Херцеговину, да донесе мир и разумевање међу све људе, јер мир је услов сваког доброг живота. Међутим, спољашњи мир није могућ без унутрашњег. Ако ми имамо мир, имаћемо га са Христом. Ако мир имамо у себи, не бојимо се ничега и нема тог који ће моћи да поставља вештачке границе у ономе што је једно и јединствено, што је један организам, што је једна Света, Саборна и Апостолска Црква којој наш народ припада од кад зна за себе, а тако ће бити до краја света и века где ћемо се срести са Оним кога већ сада и овде славимо, Једног у Тројици Бога, Оца и Сина и Светог Духа, сада и увек и у векове векова, амин.

Нека вас Господ благослови! Молимо се за све вас и све вас волимо, љубимо и грлимо истински у Христу, а ваше присуство овде показује и доказује да волите себе и своју Цркву, да волите Христа. Живели! Господ нека вас благослови!

spc.rs